

Opća bolnica "Dr. Josip Benčević"
Nastavna baza Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera Osijek
Jedinica nemedicinskih uslužnih i pomoćnih poslova
Odjel za dijetetiku i prehranu

MB: 0623849 ♦ Žiro račun: 2484008-1100801711 Raiffeisen banka ♦ tel. 035 201-250 ♦ fax: 035 415-633
e-mail: opca-bolnica-sb@sb.t-com.hr ♦ Andrije Štampara 42, 35000 SLAVONSKI BROD

PREPORUKE ZA PREHRANU

DIJETA ZA TRUDNICE, RODILJE I DOJILJE

Prehrambene navike žene tijekom trudnoće i perioda laktacije izravno utječu ne samo na njeno zdravlje, nego i na zdravlje njenog djeteta. Stoga je izrazito važno da tijekom ovih perioda u svoj organizam unosite dostatnu količinu neophodnih hranjivih tvari. Osnovna pravila u prehrani trudnica i dojilja ne razlikuju se bitno od općih pravila pravilne i dobro izbalansirane prehrane, iako ima nekoliko *izuzetaka u odnosu na opća pravila*:

- Dnevni obrok podijelite u 5-6 manje obilnih obroka, naročito ukoliko osjetite mučnine ili povraćate
- Obroke rasporedite ravnomjerno, izbjegavate gladovanje i obavezno doručkujte
- Neka Vam u prehrani budu zastupljene sve skupine namirnica, jer jedino raznovrsnom prehranom možete osigurati sebi i svom djetetu dostatan unos svih potrebnih hranjivih tvari
- Nema potrebe izrazito povećavati unos hrane (ne „jesti za dvoje“!), na taj način ćete nepotrebno povećati svoju tjelesnu masu
- Prednost u izboru namirnica dajte namirnicama niske energetske vrijednosti, a bogatim vitaminima i mineralima (voće, povrće, integralne žitarice, nemasno meso, riba, mliječni proizvodi)
- U periodu dojenja eliminirajte privremeno iz svoje prehrane namirnice za koje sumnjate da su u vezi s kolikama i nemirom kod dojenčeta; nakon nekog vremena ponovno ih uvedite u prehranu
- U prehrani dojilja ponekad je potrebno smanjiti unos namirnica bogatih vlaknima (zbog plinova i osjećaja napuhanosti)
- Izbjegavajte prekomjerno konzumiranje slatkiša, kolača i sl., kao i slanih i masnih *snack* proizvoda, u međuobrocima se preporuča voće, mliječni napici s voćem, jogurti i žitarice
- Pri odabiru masnoća prednost dajte masnoćama biljnog porijekla, ali nemojte potpuno izbjegavati niti one životinjskog (naročito u mliječnim proizvodima)
- *Nemojte konzumirati meso, ribu, mlijeko i jaja koji nisu potpuno termički obrađeni, a izbjegavajte i školjke, sireve s plijesnima, sirove morske plodove, velike ribe poput morskog psa, sabljarka i sl.*
- Voće i povrće prije konzumiranja potrebno je dobro oprati, te održavati higijenu posuđa i pribora za pripremu jela
- *Unosite dovoljnu količinu tekućine (najmanje 2 l za tudnice i 2,5 l za dojilje), preporuča se prirodna i mineralna voda, voćni nezaslađeni sokovi, čajevi i sl.*
- *Nikada ne konzumirajte alkohol i tijekom trudnoće i perioda dojenja prestanite pušiti*

– Svakodnevno provodite primjerenu tjelesnu aktivnost

Prijedlog jelovnika

DORUČAK	UŽINA	RUČAK	UŽINA	VEČERA	NOĆNI OBROK
pureća šunka mliječni	kruška	juha od povrća	dvopek	rižoto s povrćem	čaj s medom
namaz jogurt s probiotikom	bademi	pirjani pileći file	svježi sir sa sezamom	salata od rajčice	
graham pecivo		kuhana brokula s peršunom	sok od jabuke	pire od jabuke s mueslima	
		kuhani krumpir			
		zelena salata			

energ.vrijednost: 10412 kJ/2491 kcal; proteina 115 g; masti 91 g; ugljikohidrata 315 g

Koje namirnice odabrati?

GRUPA	PREPORUČENI BROJ SERVIRANJA DNEVNO	PREPORUČA SE	U MANJIM KOLIČINAMA	NE PREPORUČA SE
MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI	2-3	punomasno mlijeko i proizvodi od punomasnog mlijeka, svježi sir, tvrdi sirevi		obrano mlijeko, sirevi s plijesnima, nepasterizirano i sirovo mlijeko, mliječni proizvodi s dodani šećerom
ŽITARICE, KRUH TJESTENINE	4	kruh i peciva od cjelovitih žitarica, zobene i kukuruzne pahuljice, muesli, razne žitne kašice		bijeli kruh i pecivo, masni i slatki pekarski proizvodi
POVRĆE	2-3	sve vrste povrća svježeg ili termički obrađenog; prednost se daje svježem i ne prekuhanom (manji gubitak folne kiseline!)		konzervirano povrće
VOĆE	2-3	sve vrste svježeg voća, prirodni, svježe cijeđeni voćni sokovi, voće s jogurtom ili <i>shake</i> s voćem	marmelade, džemovi s manje šećera	kozervirano voće sa šećerom, kompoti, voćni sokovi s dodatkom šećera
MESO I ZAMJENE	MESO 1-2 JAJA 2-3 RIBA 1-2 tjedno	perad, crveno meso, kunić, sve vrste mesa bez vidljive masnoće, pureća šunka, pileća prsa u ovitku		suhomesnati proizvodi, usoljeno meso i riba, riba konzervirana u ulju, masno meso i riba, sirovo i nedovoljno termički obrađeno meso, sirova riba i morski plodovi, sabljarka, morski pas i druge velike ribe, pohano meso
PIĆA I NAPITCI	2,3 I - 3 I	voda, mineralne vode, prirodni sokovi od voća i povrća, blagi biljni čajevi,	kava bez kofeina, blagi zeleni čaj	jaka crna kava, jaki čaj, sva alkoholna pića, pivo, vino, gazirana pića, jako

		juhe	slatki voćni sirupi
MASTI I ULJA	2 žlice	maslinovo ulje, suncokretovo ulje, ulje kukuruznih klica, (ulje ne pregrijavati, samo ga blago ugrijati)maslac, margarin	svinjska mast, oloj, guščja mast, višeokratno korištena mast ili ulje, majoneze
DESERTI			lagani voćni kolači s biskvitom, puding, nabujci, voćne salate; sve s manje šećera, tamna čokolada
ZAČINI		limunov sok, sol, lovorov list, biljni začini, vinski i jabučni ocat	torte, kolači, bomboni, čokolade, punjeni čokoladni bombenii čokolade, industrijski deserti crveni luk, češnjak, biber, mljevena paprika, ljuta paprika, senf, alkoholni ocat

Preporuke sastavili: dr.sc. Ivo Vrdoljak, dipl.ing.
mr.sc. Ana Kokanović, dipl.ing.